

Нарын шаарынын канализациясына өндүрүш агынды сууларын кабыл алуу ЭРЕЖЕСИ

1. Негизги жоболор

1.1. Ушул Эреже Нарын шаарынын канализациясына өндүрүштүк агынды сууларды кабыл алууга карата талаптарды белгилейт.

1.2. Эреже төмөндөгүлөрдүн негизинде иштелип чыкты:

- Кыргыз Республикасынын Суу кодекси.

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жылдын 14-мартындагы токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын жер үстүндөгү сууларын коргоо.

- Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жылдын 11-апрелиндеги № 201 токтому менен бекитилген «Чарбалык-ичүүчү жана маданий-тиричиликте пайдалануучу суу объектилериндеги суудагы химиялык заттардын жол берилген чектүү концентрациялары» гигиеналык ченемдери.

1.3. Эреже Нарын шаардык канализацияга өндүрүштүк агынды суулары кабыл алынган, ведомстволук таандыгынан көз карандысыз бардык өнөр жай ишканалары, уюмдар жана башка юридикалык жактар үчүн милдеттүү болуп саналат.

1.4. Нарын «Сууканал» ишканасы ишканалар тарабынан ушул Эреженин талаптарын сактоого контроль жүргүзүүгө милдеттүү жана аларды бузганда күнөөлүү тараптарды Кыргыз Республикасынын колдонуудагы мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликке тартууга укуктуу.

2. Шаардык канализация системасына кабыл алынуучу өндүрүштүк агынды сууларга карата талаптар

2.1. «Жер үстүндөгү сууларды коргоо эрежесинин» талаптарына ылайык, шаардык канализацияга канализациялык тармактардын жана курулмалардын ишинин бузулушуна алып келбеген, тейлөөчү персоналдарга коркунуч келтирбеген жана тиричилик агындылар менен бирге тазаланышы мүмкүн болгон өндүрүштүк агындыларды гана кабыл алууга уруксат берилет.

2.2. Шаардык канализацияга төмөндөгүлөрдү камтыган өндүрүштүк агынды сууларды куюуга тыюу салынат:

- адам үчүн коркунуч келтирген газды бөлүп чыгарышы мүмкүн болгон кошулмаларды (күкүрт суутегин, көмүр кычкылтегин, цианид суутегин, күкүрт көмүр кычкылтегин, жыттуу көмүр кычкылтектердин жеңил учуучу буусун ж.б.);

- күйүүчү кошулмаларды жана жарылуучу аралашманы пайда кылууга жөндөмдүү газ түрүндөгү эритилген заттарды;

- радиоактивдүү заттарды;

- коркунучтуу бактериялык булганууларды;

- шаардык канализациянын курулмаларына кыйратуучу таасир берүүчү заттарды;
- шаардык канализациянын курулмаларын бүтөп калган кирлерди (түтүктөрдү, кудуктарды, темир торлорду ж.б.у.с.) же аларга жабышып калган ширендилерди ширендилерди, акиташтарды, кумду, гипсти, темир кырындыларын, булаларды ж.б.у.с.;
- агынды сууларды биологиялык тазалоону төмөндөтүүчү заттарды;
- эрибеген майларды, чайырды жана мазутту;
- биологиялык оңой менен кычкылданбаган органикалык заттарды;
- биологиялык (катуу) үстүртөн активдүү заттарды (ҮАЗ);
- алар үчүн маданий-тиричилик сууну керектөөдө суу көлмөлөрүндөгү сууда чектүү жол берилүүчү концентрациялары (мындан ары - ЧЖК) белгиленбеген заттарды;
- + 40 градустан жогору, рН 6,5тен төмөн жана 9дан жогору, КХМ (кычкылтектин химиялык муктаждыгы) КБМ5тен (кычкылтектин биологиялык муктаждыгы) 2,5 эседен көп жогору же толук КБМ 1,5 эседен көп өндүрүштүк агынды суулар.

2.3. Шаардык канализацияга төмөндөгүлөрдү куюуга болбойт:

- концентрацияланган эритме саркындыларын жана көлөмдүү эритмелерди;
- дренаждык сууларды жана нормативдик-таза өндүрүштүк агынды сууларды;
- өндүрүш ишканаларынын аймагынан үстүртөн агындыларды (жаандын суулары, эриген суулар ж.б.);
- тазалоочу курулмалардагы жаан-чачын сууларын, топуракты, курулуш жана тиричилик таштандыларын, өндүрүш калдыктарын;
- минералдык заттарды гана же механикалык булганууларды камтыган өндүрүштүк агынды сууларды (анын ичинде ЖЭБ суу даярдоо орнотмолордун жана буу казандардын сууларын).

2.4. Өндүрүштүк агынды сууларды канализация системасына агызуу, ишкананын чегинен тышкары жайгашкан контролдоочу кудуктун милдеттүү механизми менен өз алдынча чыгаруу аркылуу ишке ашырылышы керек. Өнөр жай ишканалары жана башка абоненттер мындай чыгарууларды шаймандар менен жабдышы керек: автоматтык сынам алгычтар, чыгымды эсептегичтер, шаардык канализацияга агындылардын келүүсүн токтотуу жана агынды суулардын сапатына жана чыгымына туруктуу контроль жүргүзүү үчүн пломбаланган бекиткич орнотмолор.

2.5. Өндүрүштүк агынды суулар эгерде алардын курамында зыяндуу заттар 1-тиркемеге ылайык ЧЖКдан ашпаса, алар шаардык канализацияга кабыл алынышы мүмкүн. 1-тиркемеде көрсөтүлбөгөн заттарды ыргытууга тыюу салынган. Эгерде өндүрүштүк агынды сууларда башка химиялык заттар болсо, анда бул химиялык заттардын ЧЖК «Чарбалык-ичүүчү жана маданий-тиричиликте пайдалануучу суу объектилериндеги суудагы химиялык заттардын жол берилген чектүү концентрациялары» КР гигиеналык ченемдерине ылайык келиши керек. (<https://cbd.minjust.gov.kg/11956/edition/880724/ru>)

2.6. Таза, нормативдик таза жана башка суулар менен аралаштыруу жолу менен өндүрүштүк агынды сууларда заттардын ЧЖКга жеткизүүгө катуу тыюу салынат.

2.7. Өнөр жай ишканаларында жана абоненттерде сутка ичинде өндүрүштүк агынды суулардын өлчөмү жана курамы өзгөргөн учурда сутка ичинде өндүрүштүк агынды сууларды бир калыпта агызууну камсыздоочу жабдууну орнотуу керек.

2.8. Өндүрүштүк агынды суулардагы зыяндуу заттардын ЧЖК төмөндөгүлөрдү эске алуу менен аныкталган:

- өнөр жай агынды сууларын чарбалык-тиричилик суулары менен кошуу;

- тазалоочу курулмалар менен булгоочу заттарды кармоо;

- тазаланган агынды сууларды Нарын дарыясына - балык чарбасындагы сууну пайдалануучу суу көлмөсүнө куюу шарттарын, бирок Нарын шаарынын чегинде ал маданий-тиричилик багыттагы суу көлмөсүнө кирет.

2.9. Өзгөчө учурларда Нарын «Сууканал» ишканасы 1-тиркемеде берилген ЧЖКдан четтөө менен өндүрүштүк агынды сууларды кабыл алууну макулдашууга укугу бар.

2.10. Шаардык канализацияга куюлуучу, бирок шаардык тазалоочу курулмаларга эмес, тазаланбай турган суу көлмөлөрүнө бурулган өндүрүштүк агынды суулар үчүн суу көлмөлөргө агынды сууларды чыгаруу боюнча талаптарга ылайык жогорулатылган ченемдер иштелип чыгат жана бекитилет.

3. Шаардык канализация системасына өндүрүштүк агынды сууларды агызууну контролдоо

3.1. Ишкана милдеттүү:

- анын балансында турган бардык канализациялык курулмалардын ишенимдүү иштөөсүн камсыз кылууга, агынды суулардын агып калуусуна жол бербөөгө;

- локалдуу тазалоочу курулмалардан тунмаларды өз убагында зыянсыздандырууга жана чыгарууга;

- Нарын «Сууканал» ишканасынын кызматкерлери тарабынан сутканын каалаган убагында ишканалардын канализациялык курулмаларынын ишин жана ушул Эреженин талаптарын сакташына контролдук текшерүү жүргүзүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга;

- 4-класстагы өндүрүштүк калдыктарды шаардык таштанды төгүүчү жайга ташып чыгарууга, 1, 2, 3-коркунуч классындагы алдын ала тазалоо курулмаларынан калдыктарды Нарын шаарынын Мамлекеттик санитардык-эпидемиологиялык көзөмөл борбору менен макулдашуу боюнча өз аймагында убактылуу жыйноого.

3.2. Ишкана өндүрүштүк агынды сууларга локалдык тазалоо курулмалар комплексине чейин жана андан кийин жана контролдук кудуктарда аларды шаардык канализацияга коё берүүнүн алдында анализ жүргүзүшү керек жана бул маалыматтар Нарын «Сууканал» ишканасына берилиши керек. Бул иштерди аткаруу тартиби, сынамдарды алуу орду жана мезгилдүүлүгү, турган заттардын тизмеги, өндүрүштүк агынды суулардын көлөмү жана сапаты жөнүндө маалыматтарды берүү мезгилдүүлүгү Нарын «Сууканал» ишканасы менен макулдашылууга тийиш.

3.3. Нарын "Сууканал" ишканасы:

- ишканалардан керектелген суунун көлөмү, суу менен жабдуунун жеке булактарынын иши, ишкананын иштөө режими, өндүрүштө пайдаланылуучу заттар, локалдуу тазалоочу курулмалардын иши жөнүндө ар кандай маалыматтарды талап кылышы мүмкүн.

- зыяндуу заттардын ЧЖК (чектүү-жол берилген концентрациясынан) ашыруу менен шаардык канализацияга өндүрүштүк агынды сууларды куюуга жол берген өнөр жай ишканалардан, уюмдардан жана башка юридикалык жактардан 3 эсе өлчөмдө, жапырт ыргытуу (жапырт ыргытуу деп 1-тиркемеде көрсөтүлгөн концентрациядан 10 эседен көп ашкан зыяндуу заттарды ыргытуу эсептелет) аныкталганда – 5 эсе өлчөмдө төлөмдү алууга. Эрежени бузуучулардан алынган каражаттар Нарын «Сууканал» ишканасынын өндүрүшүн өнүктүрүү фондуна Нарын шаарынын канализация жана тазалоо курулмаларынын тармактарын капиталдык оңдоону аткаруу үчүн жумшалат.

- өнөр жай ишканалары, уюмдар жана башка юридикалык жактар тарабынан Нарын шаарынын канализациясына өндүрүштүк агынды сууларды кабыл алуу эрежелери одоно бузулган учурларда материалдар күнөөлүү жактарды жоопкерчиликке тартуу жана зыяндын ордун толтуруу үчүн Нарын шаарынын прокуратурасына берилет.

Нарын Шаардык

Кеңешинин Төрагасы

Молдосалиев А.Ж.

**Нарын «Сууканал» ишканасынын
жетекчиси**

Орозобаев А.М.

ПРАВИЛА приема производственных сточных вод в канализацию города Нарын

1. Основные положения

1.1. Настоящие Правила устанавливают требования к приему производственных сточных вод в канализацию города Нарын.

1.2. Правила разработаны на основании:

- Водного Кодекса Кыргызской Республики.

- Правил охраны поверхностных вод Кыргызской Республики, утвержденных постановлением Правительства Кыргызской Республики от 14 марта 2016 года.

-Гигиенических нормативов "Предельно допустимые концентрации химических веществ в воде водных объектов хозяйственно-питьевого и культурно-бытового водопользования", утвержденных постановлением Правительства Кыргызской Республики от 11 апреля 2016 года № 201.

1.3. Правила являются обязательными для всех промышленных предприятий, организаций и иных юридических лиц независимо от их ведомственной принадлежности, производственные сточные воды которых сбрасываются в Нарынскую городскую канализацию.

1.4. Нарынское предприятие "Водоканал" обязано осуществлять контроль за соблюдением предприятиями требований настоящих Правил и при их нарушении имеет право привлекать виновных к ответственности в соответствии с действующим законодательством Кыргызской Республики.

2. Требования, предъявляемые к производственным сточным водам, сбрасываемым в городскую систему канализации

2.1. В городскую канализацию разрешается принимать только такие производственные сточные воды, которые не приведут к нарушению работы канализационных сетей и сооружений, не представляют опасности для обслуживающего персонала и могут быть очищены совместно с бытовыми сточными водами в соответствии с требованиями "Правил охраны поверхностных вод".

2.2. Запрещается сбрасывать в городскую канализацию производственные сточные воды содержащие:

- соединения, которые могут выделять опасные для человека газы (сероводород, окись углерода, цианистый водород, сероуглерод, пар легколетучих ароматических углеводородов и др.);

- горючие примеси и растворенные газообразные вещества, способные образовывать взрывоопасные смеси;

- радиоактивные вещества;

- опасные бактериальные загрязнения;

- вещества, оказывающие разрушающее воздействие на сооружения городской канализации;

- загрязнения, засоряющие сооружения городской канализации (трубы, колодцы, решетки и т.п.) или откладывающиеся на них окалину, известь, песок, гипс, металлические стружки, волокна и т. п.;

- вещества, ухудшающие биологическую очистку сточных вод;

- нерастворимые масла, смолы и мазут;

- биологические трудно окисляемые органические вещества;

- биологические (жесткие) поверхностно-активные вещества (ПАВ);

- вещества, для которых не установлены предельно-допустимые концентрации (далее - ПДК) в воде водоемов культурно-бытового водопользования;

- производственные сточные воды, имеющие температуру свыше +40 градусов С, рН ниже 6,5 и выше 9, ХПК (химическая потребность кислорода) выше БПК5 (биологическая потребность кислорода) более чем в 2,5 раза или БПК полн. более чем в 1,5 раза.

2.3. Не подлежат сбросу в городскую канализацию:

- концентрированные маточные и кубовые растворы;
- дренажные воды и нормативно-чистые производственные сточные воды;
- поверхностный сток с территорий промышленных предприятий (дождевые, талые и др.);
- осадки из локальных очистных сооружений, грунт, строительный и бытовой мусор, отходы производства;
- производственные сточные воды, содержащие только минеральные вещества или механические загрязнения (в том числе и воды от установок водоподготовки ТЭЦ и котельных).

2.4. Сброс производственных сточных вод в системы канализации должен осуществляться самостоятельным выпуском с обязательным устройством контрольного колодца, размещаемого за пределами предприятия. Указанные выпуски промышленные предприятия и другие абоненты должны оборудовать приспособлениями: автоматическими пробоотборниками, расходомерами, пломбируемыми запорными устройствами для перекрытия поступления стоков в городскую канализацию и постоянного контроля за расходом и качеством сточных вод.

2.5. Производственные сточные воды могут быть приняты в городскую канализацию, если содержание в них вредных веществ не превышает ПДК согласно приложению 1. Сброс веществ, не указанных в приложении 1 запрещен. В случае если присутствуют другие химические вещества в производственных сточных водах, то ПДК данных химических веществ должны соответствовать Гигиеническим нормативам КР “Предельно допустимые концентрации химических веществ в воде водных объектов хозяйственно-

и 2.6. Достижение ПДК веществ в производственных сточных водах путем разбавления их чистыми, нормативно-чистыми и другими водами категорически запрещается.

е 2.7. В случаях, когда количество и состав производственных сточных вод изменяется в течение суток, на промышленных предприятиях и абонентах должны устанавливаться усреднители, обеспечивающие равномерный в течение суток, сброс производственных сточных вод.

о 2.8. ПДК вредных веществ в производственных сточных водах определены с учетом:

- и - разбавления промышленных стоков хозяйственно-бытовыми;
- задержания загрязняющих веществ очистными сооружениями;
- к -условий сброса очищенных сточных вод в р. Нарын - водоем рыбохозяйственного водопользования, но в пределах города Нарын она будет относиться к водоему культурно-бытового назначения.

т 2.9. В исключительных случаях Нарынское предприятие “Водоканал” имеет право согласовать прием производственных сточных вод с отклонениями ПДК от значений, приведенных в приложении 1.

н 2.10. Для производственных стоков, которые поступают в городскую канализацию, но отводятся не на городские очистные сооружения, а водоемы без очистки, разрабатываются и утверждаются повышенные нормативы в соответствии с требованиями по выпуску стоков в водоемы.

3. Контроль за сбросом производственных сточных вод в городскую систему канализации.

3.1. Предприятие обязано:

- обеспечивать надежную работу всех канализационных сооружений, находящихся у него на балансе, не допускать утечки сточных вод;
- своевременно обезвреживать и вывозить осадок из локальных очистных сооружений;
- обеспечивать в любое время суток возможность проведения работниками Нарынское предприятие "Водоканал" контрольных проверок работы канализационных сооружений предприятий и соблюдения требований настоящих Правил;
- вывозить производственные отходы 4-го класса на городскую свалку, отходы с сооружений предварительной очистки 1, 2, 3 класса опасности временно складировать на своих территориях по согласованию с Центром государственного санитарно-эпидемиологического надзора города Нарын.

3.2. Предприятие должно производить анализ производственных сточных вод до и после комплекса локальных очистных сооружений и в контрольных колодцах перед выпуском их в городскую канализацию и представлять эти сведения в Нарынское предприятие "Водоканал". Порядок выполнения этих работ, места и периодичность отбора проб, перечень веществ, подлежащих определению, периодичность представления сведений об объемах и качестве производственных сточных вод должно согласовываться с Нарынским предприятием "Водоканал".

3.3. Нарынское предприятие "Водоканал":

- может потребовать от предприятий любые сведения об объемах потребляемой воды, работе собственных источников водоснабжения, режиме работы предприятия, применяемого в производстве веществах, работе локальных очистных сооружений.
- с промышленных предприятий, организаций и иных юридических лиц, допустивших сброс производственных сточных вод в городскую канализацию с превышением ПДК (предельно-допустимых концентраций) вредных веществ взимать оплату в 3-х кратном размере, при обнаружении залповых сбросов - в 5-ти кратном размере (залповым сбросом считать сброс вредных веществ, превышающих концентрации, указанные в приложении 1 более чем в 10 раз). Взимаемые средства с нарушителей направлять в фонд развития производства Нарынское Предприятие "Водоканал", для выполнения капитального ремонта сетей канализации и очистных сооружений города Нарын.
- при грубом нарушении Правил приема производственных сточных вод в канализацию города Нарын промышленными предприятиями, организациями и иными юридическими лицами передавать материалы в прокуратуру города Нарын для привлечения виновных к ответственности и возмещению убытков

Председатель

Нарынского городского кенеша

Молдосалиев А.Ж.

**Директор Нарынского
предприятия "Водоканал"**

Орозобаев А.М.

ЖАЛПЫ ТАЛАПТАР

Агынды суулардын курамынын жана касиеттеринин көрсөткүчтөрү	Максималдуу уруксат берилген маани
Өлчөнгөн заттар, мг/л	350
Күлдүүлүгү, %	30
КБМ5, мг/л	300
КХМ, мг/л	450
Чөйрөнүн активдүү реакциясы, рН	6,5тен 8,5ке чейин
Температура, С	не выше 40 С
Тыгыз калдык, мг/л	1000
Анын ичинде:	
Хлориддер	350
Сульфаттар	500
Фосфаттар	5,0

Шаардык канализацияга кабыл алынуучу зыяндуу заттардын чектүү-жол берилген концентрациясынын (ЧЖК) ЧЕНЕМДЕРИ

Заттардын аталышы	ПДК, мг/л менен
Эфир эритүүчү	15
Мунай өнүмдөрү	0,3
Фенолдор	0,001
СУАЗ	4,0
Кадмий	0,0008
Жез	0,5

Цинк	1,0
Никель	0,1
Цианиддер	0,005
Хром (6+)	0,4
Хром (3+)	4,0
Темир	5,0

Нарын Шаардык

Кенешинин Төрагасы

Молдосалиев А.Ж.

**Нарын «Сууканал» ишканасынын
жетекчиси**

Орозобаев А.М.

**ОБЩИЕ ТРЕБОВАНИЯ,
предъявляемые к производственным сточным водам,
принимаемым в городскую канализацию**

Показатели состава и свойств сточных вод	Максимально допустимое значение
Взвешенные вещества, мг/л	350
Зольность, %	30
БПК5, мг/л	300
ХПК, мг/л	450

Активная реакция среды, рН	от 6,5 до 8,5
Температура, С	не выше 40 С
Плотный остаток, мг/л	1000
В том числе:	
Хлориды	350
Сульфаты	500
Фосфаты	5,0

НОРМЫ

предельно-допустимой концентрации (ПДК) вредных веществ, принимаемых в городскую систему канализации

Наименование веществ	ПДК, в мг/л
Эфирорастворимые нет	15
Нефтепродукты	0,3
Фенолы	0,001
СПАВ	4,0
Кадмий	0,0008
Медь	0,5
Цинк	1,0
Никель	0,1
Цианиды	0,005
Хром (6+)	0,4
Хром (3+)	4,0
Железо	5,0

Председатель

Молдосалиев А.Ж.

Нарынского городского кенеша

**Директор Нарынского предприятия
«Водоканал»**

Орозобаев А.М.